

המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים

סודי
ביותר

כל הזמנים נחונים על פי שיחזור ביני לבין * * * * * אשר גלוה אלי.
הזמנים משוערים ויהכנו אי דיוקים בסדרי גודל של פלוס מינוס רבע שעה לערך.

ב-2100 הגעתי לקמפוס של האולימפיאדה לחדר שבו היה שגרירנו. השגריר דווח בקצרה ובקשחיו להובילני למטה הפעולה. השגריר מסר לי כי הפעולה מתנהלת על ידי שד הפנים הפדרלי ולפי ידיעתו נמצא מטה הפעולה בשדה תעופה צבאי מחוץ למינכן. בקשחיו להקים קשר עם המטה ובינתיים ללכת למקום מגורי המשלחת כדי לעמוד מקרוב על סדורי השמירה של החבלנים על בני הערובה.

המטרה עצרה מבעדנו ומנעה מאחזנו מלהתקרב בטענה שהפעולה נמצאת בעיצומה. ושד הפנים נמצא ליד בנין בני הערובה. השגריר הורה להחשד מידית עם שד הפנים ולהודיע לו על המצאות נציג של ממשלת ישראל והותר לנו להמשיך, השגריר, * * * * * ואנוכי.

לערך ב-2115 הגענו לאיזור בו היה שד הפנים ומפקד מטרה בבואריה (או מינכן). דברתי עברית והשגריר תרגם. שד הפנים מסר כי נמסר אולטימטום ובו דורשים החבלנים אוטובוס אשר יובילם להליקופטרים כדי להגיע עם בני הערובה לשדה תעופה ולהמשיך משם למצרים. הבינותי כי בשלב זה הייתה הפעולה בביצוע והאוטובוסים מעשת היו בחנועה לחבלנים וההליקופטרים כבר נמצאו במקום לא רחוק מאיתנו. מטרה הייתה להרויח זמן ואמרתי לשד הפנים שהיה מחוסר סבלנות, במידה מה, כי עלינו להרויח זמן וכי אני מאשר לשד למסור לחבלנים למטרות חכססיוח של רווח זמן, כי צטט ממשלה ישראל מסכימה עקרונית לענין החילופין גמר צטט. על כך הגיב שד הפנים כי זאת כבר אמר והחבלנים לא קיבלו נקודה זאת. הוא סיפר לי בהזדמנות זאת שהיה בחדרם של החבלנים, ראה אח מישהם, ראה אח אנשינו, כפוחים ובמצב מוראלי ירוד. ניסיתי טוב ואמרתי לו שילך לחבלנים ויספר להם כי באם יטוסו עם בני הערובה ימנעו באופן מעשי את השגת מטרותם כי לא נוכל לנהל אתם משא ומתן במצרים וכי יש פה נציג של ממשלת ישראל אשר רוצה לברר אתם בשיחה טלפונית כמה פרטים מעשיים. כאן נאות שד הפנים והלך. לא התרשמתי שהאמין בשליחות הזאת אך עשה נסיון נוסף להרויח זמן ובפגש עם מפקד החבלנים. ראיתי את אופן השיחה שהיתה קצרה ונראתה פסקנית. הוא חזר והשיב כי החבלנים יודעים שכוונתינו להחיש אותם. הם עייפים ולא מרגישים שיוכלו להחזיק מעמד לילה. לא רואים סיבה מדוע לא תמצא דרך לניהול משא ומתן אתם בהגיעם למצרים ואם דרישתם לא תתמלא יוציאו להורג שנים מבני הערובה.

המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים

- 2 -

שר הפנים אמר לי כי לפי דעתו אין שום ספק בכך שהחבלנים יבצעו את איומם, וכאן הציג בפני שר הפנים שלוש אופציות לפעולה:-

אחת - להסתער על הבית, דבר שלפי דעתו בעל סיכויים קלושים;
האפשרות האחרת - לחקוף בהיזח בני הערובה והחבלנים באוטובוס - גם זו דרך לא טובה;
האפשרות השלישית - שבחר בה, היא, לחקוף את החבלנים לפי תכנית שהכינו בשדה החעופה הצבאי בהגיע החבלנים ובני הערובה לשטם.

כל התהליך הזה לקח כ-10 דקות עד רבע שעה. שר הפנים לא ביקש את דעתנו או את אישורנו - לא שלי ולא של השגריר. הוא אמר צטט "זהו זה" גמר צטט והפמליה התחילה לנוע לעבר מנחת ההליקופטרים. ביקשתי מהשגריר לדווח לירושלים ואילו * * * * *
ואנוכי הצטרפנו לפמליה שר הפנים מבלי לבקש אישורו לכך. ומאז נלוונו לקבוצתו. זה היה בערך ב-2130, אולי דקות אחדות לאחר מכן.

בהגיענו למנחת ההליקופטרים אסף שר הפנים ומפקד המשטרה את טייסי ההליקופטרים ואנשי משטרה נוספים וחזר בפניהם על הוראות נחיתה. דיברו גרמנית ובאופן חלקי הבינומי שנעשה כאן חדרוך אחרון לטייסים על פי תכנית אשר הוכנה מראש.

במנחת ההליקופטרים פגשתי את יוסף שטראוס שהכרתיו בביקורו בארץ. התודעתי בפניו וממנו שמעתי פרטים נוספים על התכנית. מאז נלווה אף הוא למשלחת שר הפנים והיה לנו לעזר רב.

שטראוס ספר לי כהשלמה כי המשטרה ממחינה לבאים וכי מטוס הנוסעים המיועד, כביכול, להסיעם למצרים מאוייש על ידי אנשי משטרה מזויינים ולא על ידי אנשי צוות ושחפזים לחסל את החבלנים בפעולה שחוכננה. פרטים נוספים על הפעולה לא שמענו ובנסיבות שהיו כאשר מפקד המשטרה ושר הפנים מנהלים מעשיה את הדברים במנחת ההליקופטרים. חמונה מלאה על תכנית המבצע לא יכלנו לקבל.

בערך עשרים רגע לאחר הגיענו למנחת ההליקופטרים הגיע לשם האוטובוס ועמד סמוך לשני ההליקופטרים שהיו מיועדים לחבלנים. ממנו ירדו שני חבלנים אשר בדקו את שני ההליקופטרים המיועדים להם בעוד בני הערובה וחבלנים נוספים מצויים באוטובוס.

המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים

- 3 -

בשלב זה שאלתי אחד מפמליית הפיקוד האם נלקחה בחשבון בתכנון הבסיסי האפשרות שיהיה במטוס שנועד כביכול להטיסם לקהיר סיור מוקדם. קבלתי חשובה שבדיוק לשם כך מצויים במטוס אנשים חמושים כדי לחסל את המסיירים.

לאחר רגעים אחדים הורדו נוסעי האוטובוס, חולקו בשני ההליקופטרים שהמריאו לכוון שדה התעופה הצבאי ואילו פמליית שר הפנים, ואנחנו בחוכה, למרות רצונו של מפקד המשטרה, נכנסנו להליקופטר השלישי אשר טס ללא אורות ניווט ובדרך קצרה לשדה התעופה הצבאי. ההליקופטרים המריאו בין 2220 - 2230.

דקות אחדות לפני השעה 2300 נחתנו בשדה התעופה הצבאי. מיד עם נחיתתנו אמרו לנו למהר ולהגיע לבנין הראשי של שדה התעופה כי שני ההליקופטרים בהם בני הערובה והחבלנים היו קרובים לנחיתה.

להלן תיאור בנין שדה התעופה ושדה התעופה (תאור מרשמי מצורף).

הבנין הראשי הנו בן 2-3 קומות ובו ממוקם מגדל הפיקוח. האיזור המקווקו במרשם הוא איזור חניית מטוסים אשר היה מואר בחאורה מלאה שאיפשרה לראות כל אדם בברור במגרש החניה. "A" ו-"B" - שני ההליקופטרים בהם בני הערובה והחבלנים הנו לפני חזית הבנין כאשר המרחק ביניהם כ-15 מטר ובינם לבין הבנין כ-60 מטר. "C" - מטוס לופטהאנזה במרחק בין 100 - 200 מטרים מההליקופטרים אשר נועד, כביכול, להטיס החבלנים ובני הערובה למצרים. פרט לשלושה המטוסים האלה, מחוץ לאיזור החניה, היה ההליקופטר בו הגענו אנחנו לשדה התעופה. איזור זה היה חשוך. במשך כל המבצע היה איזור חניה המטוסים מואר. הבנין הראשי היה חשוך משך המבצע.

כשנכנסנו לבנין בעלותנו במדרגות הבחנתי בקומת הקרקע בכמה עשרות אנשי משטרה במדים, חמושים הנמצאים מול איזור הכניסה לבנין. הבהנתי בקבוצות אנשים נוספים אשר עמדו באיזורים שונים של הבנין בדממה מוחלטת. כיוונו אותנו לקומה השניה או השלישית לחדר הפינה של הבנין ("D" במרשם) באגף הימני ובהגיענו היו ההליקופטרים בשלב נחיתה מודרכים על ידי סמן השדה.

בבנין היחה דממה מוחלטת. ההליקופטרים דממו אח מנועיהם. הדלתות נפתחו ובעבור רגעים יצאו שני חבלנים, נדמה לי מהליקופטר "B", ואחד מהם היה אותו חבלן אשר ערך הסיור המכין בהליקופטרים באיזור הקמפוס האולימפי. הם נעו לעבר מטוס הלופטהאנזה ("C" במרשם). לאחר מכן ירדו מההליקופטרים שלושה חבלנים נוספים ואיש צוות. אלה עמדו בחזית ההליקופטר "A" כלומר בין ההליקופטר "A" לבין חזית הבנין וחבלן אחד עמד בחזית הליקופטר "B":

לסכום מערך החבלנים נראו חמישה חבלנים מחוץ להליקופטרים. השניים אשר נעו לכוון מטוס הלופטהאנזה יצאו מחוץ לגזרת ראייה. ידוע לי כאמור, שהם יטופלו על ידי כח מיוחד המצוי במטוס הלופטהאנזה. שלושה חבלנים נותרו, כאמור, לפני ההליקופטר ולפי המידע שמסר שר הפנים לשגריר ולי אלה היו כל החבלנים שבקבוצה.

כל המהלך הזה ארך כ-10 דקות או פחות, ובסיומו נשמעה אש. ראיתי מיד את החבלן לפני הליקופטר "B" נפגע ונופל; חבלן אחר לפני הליקופטר "A" ואיש הצוות הגרמני שעמד לידו נפגעים ונופלים, ואילו חבלן שלישי בעלם לצידו האחורי של הליקופטר "A" אשר היה מוצל וחשוך. היחה גם אש אוטומטית וגם כדורים בודדים, המטח היה קצר מאד. אחרי שנפסקה האש שאלתי את שר הפנים שהיה לידי מה ההמתנה. הוא השיב שהוא אינו מפקד הפעולה והוא איננו יודע איך יימשכו הדברים. הלכתי לשמוע ממפקד הפעולה. בינתיים סיפר לי * * * * * שהצטרף אלי כי שמע משטראוס ששני החבלנים שהלכו לעבר מטוס הלופטהאנזה לא נפגעו, ביניהם היה המנהיג שלהם, וסיפר שעובדה זו חאר שטראוס ככשלוך הנורא ביותר. לדברי שטראוס השניים הצליחו לחזור לאיזור החשוך של ההליקופטרים. צפיתי לעבר מטוס הלופטהאנזה וראיתי בערך במרחק של 20 מטר מהליקופטר "A" איש צוות גרמני נוסף, פגוע, ומנסה בזחילה להחלץ לעבר מטוס הלופטהאנזה.

מצאתי את מפקד המשטרה שראיתיו קודם לכן באיזור מגורי המשלחת ומנחת ההליקופטרים. הוא היה עם חבלות הפיקוד והיה טרוד בקבלת אינפורמציה ובהזדמנות ראשונה שאלתיו מה קורה כי צריכים לצאת להליקופטרים. נעניתי כי הסתערו לעבר ההליקופטרים הענה באש החבלנים והגרור אש חוזרת שלהם שחסכן את יושבי ההליקופטרים, כלומר, אנשינו ואח אנשי הצוות, ושם זימנו למקום משוריינים ממינכן אשר יגיעו חוץ רבע שעה.

בפרק זמן זה לא היחה אש ובבנין היחה התרוצצות של עשרות אנשים במדים שהתרוצצו לכל הכוונים; גם מפקד המשטרה שהיה הממונה הראשי על הפעולה לא היה במטה קבוע, לא היה בחדר קבוע, אלא התרוצץ בבנין מחדר אחד למשנהו והתמונה היחה של חוסר מעש ואזלת יד.

סודי ביותר

הצעתי למפקד המשטרה ולשר הפנים לאשר לנו להשחמש ברם-קול ולהציע לחבלנים, בשפתם, להסיעם למחוז הפצם ובחנאי שיסגירו את עצמם לידי המשטרה. שר הפנים ומפקד המשטרה סרבו לקבל ממני עצות. בשלב זה יחסו של מפקד המשטרה אלי היה באופן בולט בלתי סבלני. מצאתי את שטראוס והצעתי לו כי דבר זה יאופשר לנו. שטראוס הלך ודיבר עם שר הפנים ומפקד המשטרה ואחרי פעולת שכנוע שלי אלה נאותו אולם עמדו על כך שהדבר ייעשה ב-4 שפות - גרמנית, אנגלית, צרפתית וערבית.

אמרתי להם * * * * * ואנכי דוברים ביחד אנגלית, צרפתית וערבית, ובלבד שימסרו לנו הרם-קול. שר הפנים ומפקד המשטרה הסכימו והוסיפו שני חנאים : שר הפנים אמר בחנאי שלא יחדשו את המו"מ, ואילו מפקד המשטרה אמר "אני אאפשר לכם את כל הדבור הזה עד הגיעם של המשוריינים". שלחו אהנו דובר גרמנית, עלינו על גג הבנין. זחלנו על הגג עד לשפתו והגרמני הקדים את הודעתו ולאחר מכן נמסר לנו הרם-קול כשאני מחזיקו על יד המעקה ואילו * * * * * בערבית חזר פעמים אחדות בדברי שכנוע לחבלנים כי לטובתם יסגירו עצמם והוא כערבי שרוצה את טובתם מציע להם להשמע להצעה זו. אמר להם כי הפתיחה באש נעשתה בגלל שהם ירו ראשונים באיש הצוות. גם סעיף זה ביקש שר הפנים שנכלול בדברינו. לא הייתה כל חגובה מצד החבלנים. ובשלב זה בערך בין חצי שעה ו-40 רגע אחרי מטח היריות הראשון לא הייתה אש פרט לידי גרמני נוסף לעבר החבלן אשר נפגע לפני הליקופטר "B" כאשר נחברר שעודנו בחיים.

בכל השלב הזה לא היו לגרמנים - וזאת אמרו כחשובה לשאלתנו - שום אמצעי תאורה אשר בעזרתו יכלו היו להאיר את איזור החשון והמוצל שמאחורי ההליקופטר.

הגיעו שני משוריינים, נפרצה להם דרך בגדר מאחורי הבנין אשר דרכם חזר המשורין לאחר שקיבל הוראות ממפקד המשטרה. החקדם לעבר הליקופטר "A", ופתח באש לאיזור תחתית ההליקופטר. בשלב זה החפוצן רימון זרחה מתחתית ההליקופטר וגרם להתלקחותו.

מכונניות כבוי שהיו כל הזמן באגפו האחורי של הבנין יצאו מידית לחזית הליקופטר "A" והחחילו מחזים קצף ובו ברבע נפתחה אש מכיוון הליקופטר "B" ואז התברר, לפי דברי שר הפנים או שטראוס, שלא מדובר בחמישה חבלנים אלא מדובר ביותר מחמישה. אז הוזכר המספר שמונה.

אין לי הסבר מאין למדו על נוכחות 8 מחבלים ולא חמישה.

סודי
ביותר

המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים

- 6 -

רק בשלב זה, וגם לאחר כ-10 דקות הוצאה קבוצת שוטרים לכיוון הליקופטר "B" (בערך בשעה 0115 - 0100) ואז נתגלה חבלן שהוצא מההליקופטר (או שהיה בקרבתו המיידית). בשלב זה היו מרוכזים ברחבה שממול לבנין הראשי שלוש חבלנים, שניים על יד הליקופטר "A" שהם שרופים אבל בחיים וחבלן שלישי מאיזור הליקופטר "B", אחר נראה פצוע רציני והשניים האחרים, לפי דעתי פצועים קל, אם בכלל.

כל נוסעי הליקופטר "A" כולל איש הצוות הגרמני שנפגע והיה מונח לפני ההליקופטר, וכולל חבלן שנפגע ושכב קצת מאחוריו נשרפו. נוסעי הליקופטר "B", ארבעה במספר היו הרוגים מיריות שנורו עליהם.

בסכום לא ידועה לי ולא היתה לי שהות לברר מה היתה התוכנית המבצעית שעל קיומה מסר לי שר הפנים ואיני יודע באם הביצוע תאם התוכנית הבסיסית או חרג ממנה.

בנסיבות שחוארו בפני על ידי שר הפנים אני סבור שהשיקול לבחור בדרך שחאפשר הוצאת חבלנים ובני ערובה מהבית לשטח פתוח היה נכון, אך עלי להעיר כמה הערות המסתמכות על העובדות כפי שראיתי אותן:-

א. לא היתה שום סיבה שלא לדעת את המספר המדוייק של החבלנים. מהקטע הקצר שבו אני חזיתי יכלו כוחות המשטרה למנותם ביודעם את מספר אנשינו ויכלו להסיק מסקנה חד משמעית לגבי מספר החבלנים (מבלי להזכיר אפשרויות קודמות לצפות עליהם ולהכירם).

ב. לא היתה שום סיבה שלא יהיו בשדה התעופה אותם אמצעים אשר סביר היה להניח אח נחיצותם ואשר בגלל חסרונם אבד זמן יקר בפעולה. כוונתי (1) למשוריינים, אשר כאמור חכינו קרוב לחצי שעה עד שהגיעו לאיזור השדה; (2) אמצעי תאורה ניידים כדי להאיר פינות מוצלות; (3) צלפים פזורים מסביב אשר בכל מקרה יאפשרו ירי ופגיעה בחבלנים מכל כיוון; (4) לא ניתן לי בין עשרות הרבות של השוטרים לבחון את כלי הנשק שצויידו בהם אך ברצוני לציין העובדה שלא ראיתי אף רובה אחד, אף משקפת אחת. ראיתי עשרות תת-מקלעים ועשרות רבות של אקדחים, שכאמור הם כלי נשק לא מחאימים לירי מדוייק בשוחים שמדובר בהם.

המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים

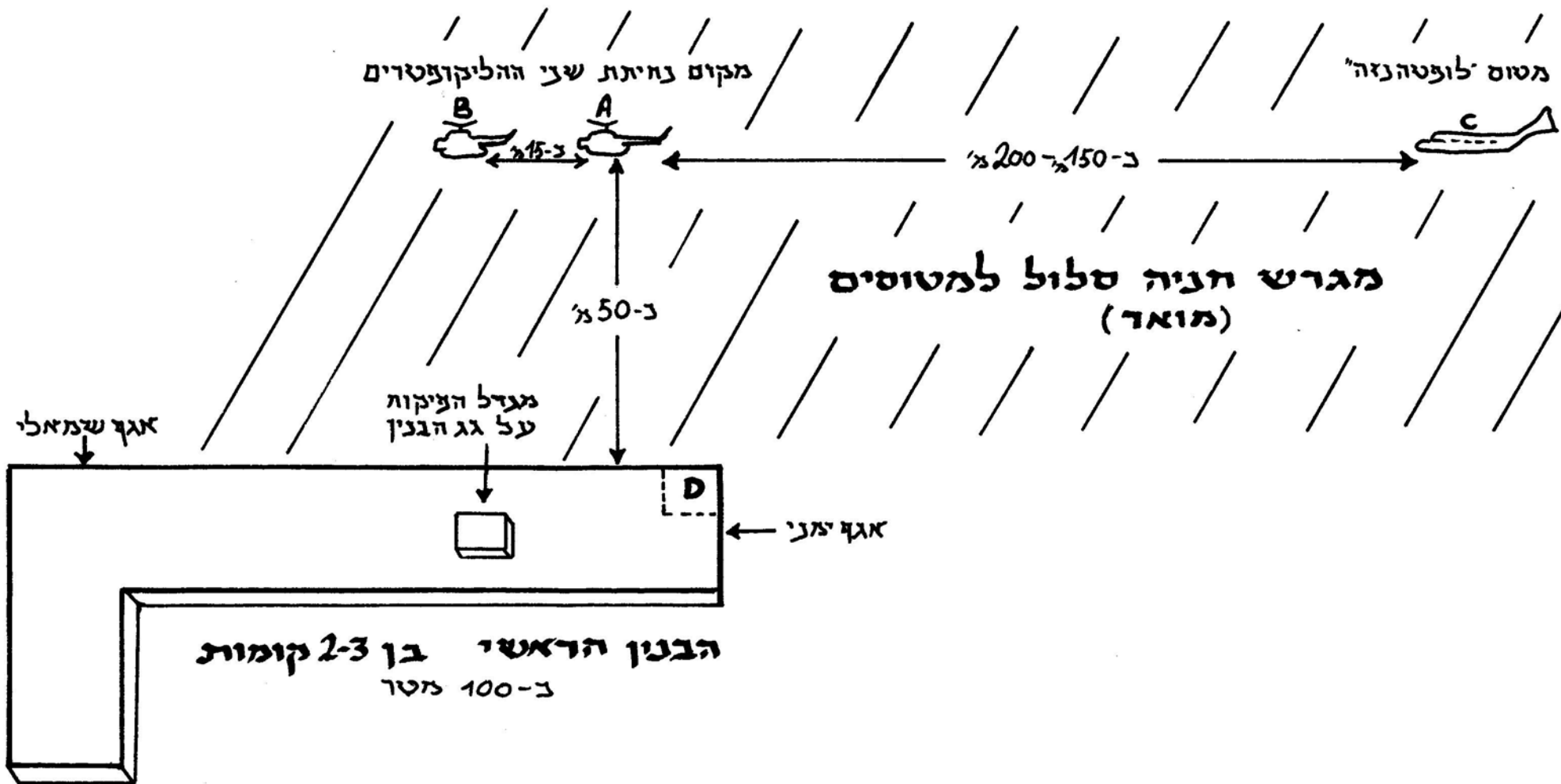
- 7 -

אינני מקבל כמוצדק את העובדה שמיד אחרי מטח האש הראשון לא הסתערו כוחות המשטרה בכלי רכב, בגיפים, עם תאורה לסנוור החבלנים או בהסתערו רגלים כדי לחסל החבלנים למרות הסכון שבדבר.

אינני יכול שלא לציין שהיה זה ביצוע חילוץ גרוע וכושל שגרם לתוצאה הטראגית. התמונה שתארתי מחייבת חקירה משלימה ואובייקטיבית.

נקודות לציון בשדה התעופה הצבאי במיענן

מסלול המראה

SECRET

7 September 1972

All references to time given in this report are based on a comparison of notes with * * * * * who accompanied me. All such references are estimated and there may be errors of approximately fifteen minutes.

At 2100 I arrived at the room in the Olympic campus where our Ambassador was installed. He informed me briefly of the situation, and I requested him to take me to the operational headquarters. The Ambassador replied that the Federal Minister of Interior was in command of the operation and that his headquarters were, to the best of his knowledge, in a military airfield nearby München. I asked him to contact headquarters and in the meantime to accompany me to the living quarters of our delegation so that I could observe for myself the situation, in particular the way in which the terrorists were guarding the hostages.

The police prevented us from approaching, stating that the operation was already in progress and that the Minister of Interior was near the building in which the hostages were held. The Ambassador asked to contact the Minister of Interior forthwith and to inform him that a representative of the Government of Israel had arrived. At that we were allowed to proceed - the Ambassador, * * * * *, and myself.

At approximately 2115 we reached the Minister of Interior and the Commander of the Police of Bavaria (or of München). I spoke Hebrew and the Ambassador translated. The Minister informed us that the terrorists had handed them an ultimatum demanding that they be driven by bus, together with their hostages, to helicopters which would take them to an airfield from which they could fly to Egypt.

I understood that this stage of the operation was already in progress, that the buses were actually on their way and that the helicopters were already at standby not far from the spot where we were standing. My objective was to win time. I told the

* * * * *
* * * * *

SECRET

SECRET

Minister that we must stall for time and that for purely tactical reasons I agree that the Minister inform the terrorists that "the Government of Israel agrees in principle to the proposal for an exchange". The Interior Minister replied that he had already told this to the terrorists who had, however, refused to accept the offer. He told me then that he had been to the terrorists' room, had seen all five of them, and had seen our men, who were bound and in low spirits. I tried again and asked him to go to the terrorists and tell them that if they leave with the hostages they would, in effect, undermine their own objective since we would not be able to conduct negotiations in Egypt, while here there is a representative of the Government of Israel ready to confer with them by phone regarding certain practical details. The Minister of Interior agreed and made this additional effort to gain time. He went to meet the leader of the terrorists and I witnessed the meeting from afar. It was short and apparently brusque. He returned and told us that the terrorists knew that our intention was to wear them down. They were tired and felt that they could not last the night. They could not see any reason why a way could not be found to conduct the negotiations on their arrival in Egypt, and reiterated that if their demands would not be met forthwith they would kill two of the hostages.

The Minister of Interior told me that he was convinced that the terrorists would carry out their threat. He raised three possible courses of action:-

- * to storm the building, an action whose chances of success he considered poor;
- *1 to attack the bus bringing the terrorists and the hostages to the helicopters - a course which he also rejected as poor;
- * the third option, which he chose, was to attack the terrorists in keeping with a prearranged plan at the military airfield once they arrived there.

In answer to a question the Minister stressed that "we are prepared for that and we are waiting for them at the military airfield."

SECRET

SECRET

This entire procedure took from ten to fifteen minutes. The Minister did not ask our opinion - neither mine nor the Ambassador's - nor for our endorsement of the plan. Concluding with a "that's that", the Minister and his entourage began to move towards the helicopter pad. I asked the Ambassador to report to Jerusalem and ***** and myself joined the Minister's group without asking for permission to do so. From that moment onwards we accompanied his entourage. That was at approximately 2130, or perhaps a few minutes later.

When we arrived at the helicopter pad the Minister and the Commander of the Police assembled the helicopter pilots and some policemen and went over their instructions with them. They spoke German and I could roughly understand that this was a last-minute briefing of the pilots according to a prearranged plan.

At the helicopter pad I met Mr. Franz-Josef Strauss whose acquaintance I had made during his visit to Israel. I reminded him of our previous meeting and heard from him additional details of the operational plan. He also accompanied the Minister and was of great help to us.

Herr Strauss told me that the police were waiting at the airfield for the terrorists and that the plane which had supposedly been assigned to fly them to Egypt was, in fact, manned not by a flying crew but by armed police who had been instructed to liquidate the terrorists in the action planned. We did not obtain a full picture of the operational plan in the circumstances prevailing.

Approximately twenty minutes after our arrival at the helicopter pad the bus, with the terrorists and hostages on board, arrived and halted near the two helicopters assigned to them. Two terrorists left the bus and examined the helicopters, while the others, together with the hostages, remained on the bus. At this point I asked one of the Minister's group whether the possibility that the terrorists would first examine the passenger plane had been taken into consideration in the operational plan. The reply I received was that there were armed men on the plane for exactly such a contingency.

SECRET

SECRET

After several minutes, the terrorists and the hostages left the bus and boarded the two helicopters, which took off in the direction of the military airfield; the Minister's entourage, with ourselves among them, left in a third helicopter which made its way without navigation lights and by short and direct route to the airfield. This was at approximately 2220 or 2230.

We landed at the military airfield a few minutes before 2300. We were told to hurry to the main building of the airfield as the two helicopters with the terrorists and hostages on board were already approaching for landing.

The following is a brief description of the main building of the airfield and of the airfield itself (see attached diagram):-

- * The main building is two or three storeys high. At one end is the control tower. The area marked with the diagonal lines in the diagram is the parking area for planes. It was fully lighted and every person in the parking area was clearly visible.
- * "A" and "B" in the diagram are the two helicopters which brought the terrorists and the hostages. The distance between the two was approximately 15 metres and between them and the main building approximately 60 metres.
- * "C" is the Lufthansa plane which supposedly was to take the terrorists and their hostages to Egypt. The plane was stationed 100-200 metres from the helicopters.

In addition to these three aircraft, there was the helicopter which had brought us to the airfield. It was stationed outside the parking area, in the dark.

Throughout the operation the parking area was lit up. The main building was in darkness.

When we entered the building and climbed the stairs, I noticed several dozen armed and uniformed police on the ground floor, opposite the main entrance of the building. I saw additional groups of men positioned in different parts of the building standing in complete silence. We were directed to the second or third floor to a corner room ("D" in the diagram) in the right wing of the building. As we reached the room, the two helicopters were being directed to their landing places by a signalman of the airfield.

There was complete silence in the building. The helicopters cut their engines. The doors opened and after several minutes two terrorists came out - I believe from helicopter "B". One of them was the same terrorist who had earlier examined the helicopters at the Olympic Village. They moved towards the Lufthansa plane ("C" in the diagram). After that three more terrorists and one of the crew left the helicopters. Two of the terrorists took up positions in front of helicopter "A", between the helicopter and the front of the building. A third stood in front of helicopter "B".

Thus, five terrorists in all were seen to leave the helicopters. The first two who had moved in the direction of the Lufthansa plane were out of my field of vision. I knew that according to the plan, they were to be dealt with by the police on board the Lufthansa plane. The three others were standing nearby the helicopters, and, according to the information that had been given to the Ambassador and to me by the Minister of Interior, these accounted for all the terrorists in the group.

About ten minutes passed since the two helicopters landed when suddenly I heard the sound of firing. I immediately saw that the terrorist standing in front of helicopter "B" had been hit and had fallen to the ground; so had one of the terrorists standing in front of helicopter "A", as well as the German member of the crew. The third terrorist, however, had disappeared round the back of the helicopter where there was a dark patch created by the shadow of the aircraft. I heard bursts of shooting as well as single shots, but the firing lasted only a very short time. After the shooting stopped I asked the Minister of Interior, who was at my side, what they were waiting for. He replied that he was not in command of the operation and did not know how it was to proceed. I went to look for the commander. In the meantime, ***** told me that he had heard from Herr Strauss that the two terrorists who had gone in the direction of the Lufthansa plane had not been hit. One of the two was the leader of the group. According to Herr Strauss, the two had succeeded in reaching the dark patch created by the shadow of the helicopters. I looked out in the direction of the Lufthansa plane and saw at a distance of about 20 metres from helicopter "A" another German member of a helicopter crew, wounded, crawling towards the Lufthansa plane.

I found the Police Commander whom I had seen before at the helicopter pad in the Olympic Village. He was busy receiving information on the situation. At the first opportunity I asked him what was happening and why they were not storming the helicopters. He replied that they

SECRET

SECRET

did not want to move towards the helicopters or to open fire out of concern for the safety of the people inside - the crew members and the hostages - and that he had called for armoured cars to come from Munich which should arrive within fifteen minutes.

During this time there was no firing while in the building dozens of uniformed men hurried to and fro in all directions. The police commander himself, who was in charge of operations, did not stay in any designated headquarters and he, too, moved from room to room. The general picture was one of confusion and inaction.

I asked the police commander and the Minister of Interior to allow us to use a loudspeaker in order to offer to the terrorists, in their language, to fly them to wherever they may wish to go on condition that they lay down their arms and surrender to the police. The Minister and the police commander refused to accept advice from me. At this stage the attitude of the police commander towards me was distinctly one of extreme impatience. I looked for Herr Strauss and repeated my suggestion regarding the loudspeaker. Herr Strauss succeeded in persuading the Minister and the police commander, but they agreed on the condition that four languages be used - German, English, French and Arabic.

I told them that ***** and myself could manage in English, French and Arabic, and asked for the loudspeaker. The Minister and the police commander added two more conditions: the Minister insisted that we do not reopen the negotiations and the police commander said "I will allow you all this talking only until the armoured cars arrive." We were given someone who would speak in German and we climbed onto the roof and crawled towards its edge. After the statement had been made in German I took the loudspeaker while ***** repeated several times in Arabic that for their own good they should give themselves up and that he, as an Arab who wishes that no harm befall them, urges them to accept this proposal. He added - in accordance with a request by the Minister - that they had been fired upon because they had opened fire first on one of the crew members. There was no reply or reaction of any kind from the terrorists. At this stage, about half an hour or 40 minutes after the first burst of fire, there was still no firing except an isolated shot directed at the terrorist lying near helicopter "B" when it was realized that he was still alive.

SECRET

SECRET

In answer to a question of ours we were told that there was no means of lighting up the dark patch at the back of the helicopter.

Two armoured cars arrived. A gap had been opened for them in the fence at the back of the building and one of them advanced through it after receiving orders to do so from the police commander. The armoured car moved towards helicopter "A" and opened fire in the direction beneath the helicopter. At this stage a phosphor grenade exploded below the helicopter and set it alight.

Fire engines, which had been stationed at the back of the building arrived immediately to fight the fire and at this moment shots were heard from inside helicopter "B". This was the first intimation we had that there were not five terrorists but more. The Minister of Interior or Herr Strauss mentioned that they were probably eight in number.

Only at this juncture, and this too after ten more minutes had passed, did a contingent of police move towards helicopter "B" (the time was between 0100-0115) and another terrorist was caught, either having been forced out of the helicopter or captured in its immediate vicinity. There were thus now, three terrorists caught alive, two from helicopter "A", badly burnt, and the third from helicopter "B" who appeared to be unscathed.

All those who had been in helicopter "A", including the German crew member who had been hit and was lying in front of the aircraft, and the terrorist who was lying behind it, were burnt. The four hostages in helicopter "B" had all been shot and killed.

In conclusion, I must stress that I was not given the opportunity to learn the details of the operational plan of whose existence I learnt from the Minister of Interior. I, therefore, cannot say whether the operation itself was carried out in accordance with the plan or whether it deviated from it.

Considering the circumstances described to me by the Minister of Interior, I believe that the decision to draw the terrorists out of the building in the Olympic Village and into the open was a correct one. I feel it necessary, however, to make a number of remarks based on the facts as I saw them:-

SECRET

SECRET

- a) The exact number of terrorists was not known. The police could have counted the people leaving the Olympic Village and, knowing the number of our men could have reached an exact conclusion regarding the number of terrorists.
- b) At the airfield there was a lack of facilities and means which, one could assume might be needed during the operation and which, because they were not at hand caused a loss of valuable time. These included:-
- (1) armoured cars, for which we waited nearly half an hour before they arrived;
 - (2) mobile lighting apparatus in order to illuminate dark areas;
 - (3) snipers positioned at various points round the airfield who could have picked off the terrorists;
 - (4) I did not see a single rifle or a single pair of binoculars. I saw dozens of submachineguns and many dozens of pistols; these, however, are not suitable weapons for precise shooting at the required ranges.
- c) There was no attempt to storm the helicopters after the first burst of fire, either by means of jeeps equipped with projectors or on foot.

I feel it important that you know that I have tried to the best of my ability to be entirely in the realm of what I personally saw and heard. You will see that I have not given expression to my emotions, nor have I drawn any conclusions.

SECRET

PART OF THE MILITARY AIRFIELD NEAR MÜNCHEN

RUNWAY

